ფასები:

12	თვით	10 ვ.	— კ.
11	„	9 „	50 „
10	„	8 „	75 „
9	„	8 „	— „
8	„	7 „	25 „
7	„	6 „	50 „
6	„	6 „	— „
5	„	5 „	50 „
4	„	4 „	75 „
3	„	3 „	50 „
2	„	2 „	75 „
1	„	1 „	50 „

ივერია

№ 107 ყოველ დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი № 107

ფულიერის ფასის ნაწილ-ნაწილად შემოტანის გადა

1. ხელის მოწერის დროს— 5 ვ. და თებათვის 1 ს—5 ვ.
2. ხელის მოწერის დროს— 4 ვ., მარტის 1-ს—3 მან. და მარტამობისთვის 1-ს—3 ვ.
3. ხელის მოწერის დროს— 3 ვ., მარტის 1-ს—3 ვ. თებათვის 1 ს—2 ვ. და ყნვანისთვის 1-ს—2 ვ.

ვინც ამ ვადაზედ ფულს არ შემოიტანს, გაზეთის ‹გაგზავნა› მოესპობა.

დღესასწაულისა გამო შემდეგი ნომერი გამოვა შაბათს, 8 მაისს.

რედაქციისაგან.

პირველ მაისიდგან წლის დამლევამდე გაზეთი „ივერია“

ჰღირს 7 მან. 25 კ.

ბიბლიოთეკა-სამკითხველოებისა, სტუდენტებისა და ხელოსნებისათვის ჰღირს ქალაქში 3 მან. 50 კ. და ქალაქ გარეთ 4 მან. 50 კ.

ვისაც გაზეთის ფული სრულად არა აქვს შემოტანილი, რედაქცია სთხოვს წარმოადგინოს დანარჩენი 1 მაისამდე, რომ გაზეთის გზავნა არ მოესპოთ.

ქართული თეატრი

კვირას, 9 მაისს

ქართული თეატრის არტისტებისაგან სცენის მოყვარეთა დახმარებით

წარმოდგენილი იქმნება:

ვიდი მოურავი

ტრაგედია 5 მოქმ. და 16 სურათად ანტ. ფურცელაძისა.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქქ-ნი დავითაშვილისა, ჯაველიშვილისა, რონელი, აფხაზიშვილისა, ქართველიშვილისა და სხვ. ბბ-ნი ივანიძე, შალიკაშვილი, საფაროვი, ბაქრაძე, სარჯველაძე, მატარაძე, მუქდლიშვილი, გვარაძე, ბარველი, იმნაძე, იორდანიშვილი, ლორთქიფანიძე, ჩიქავაძე და სხვ.

ახლად შემდგარი ქართველ მომდერალთა გუნდი **მ. კავსაძის** ლოტბარობით შეასრულებს რამდენიმე სიმღერას.

ადგილების ფასი დაკლებულია. ✱ დასაწყისი საღამოს 8 საათზედ.

გამგე ბაქრო საფაროვი. (3—6—2).

გამოვიდა და ისყიდება დიდი სურათი

ᲮᲒᲣᲤᲘ ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲗᲐ ᲛᲤᲔᲠᲚᲔᲑᲘᲡᲐ

(მესამე გამოცემა).

ᲑᲐᲠ. ᲛᲝᲛᲪᲔᲚᲘᲫᲘᲡᲐ.

ფასი თითო სურათისა 75 კაპ. ქალაქ გარეთ გაგზავნას ფას დადებითაც ეკისრულობთ, მხოლოდ არა ნაკლებ ხუთის ცალისას.

ადრესი: **въ Тифлисъ, Эриванск. пл., д. Харазовой, Тарасію Момцелидзе.** (წლ.).

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲬᲘ�გᲜᲘ

ს. ს. მელიქ-ადამოვი

ნაფიცი ექიმი

ᲞᲠᲐᲥᲢᲘᲙᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲝ

სამოქალაქო სამართლის საქმეთა წარმოების ქადაგდების შესადგენად ამიერკავკასიაში,

ПРАКТИЧЕСКОЕ РУКОВОДСТВО

для составленія бумагъ по дѣламъ Гражданскаго Судопроизводства въ ЗАКАВКАЗСКОМЪ КРАѢ.

ᲤᲐᲡᲘ 1 ᲛᲐᲜ.

ისყიდება ტფილისში: წიგნების ცენტრალურ სავაჭროში და ხიდოკელის და გუტენბერგის მაღაზიებში. ვინც ავტორისაგან დაიბარებს 10 ეგზემპლიარზედ მეტს 10 % დაეთმობათ და გასაგზავნ ფასსაც არ გადაიხდიან.

გამოვიდა და ისყიდება წერა-კითხვის საზოგადოების მაღაზიაში ახალი წიგნი

ᲚᲐᲚᲐᲛᲘ

დრამა-ლეგენდა თ-დ ᲐᲓ. სუმბათაშვილისა,

ავტორის სურათით და წინასიტყვაობით.

თარგმანი გრ. ყიფშიძისა.

გამოცემა ‹ივერიის› ᲐᲜᲑᲐᲜᲘᲡᲐ.

ᲤᲐᲡᲘ ᲔᲠᲗᲘ ᲛᲐᲜᲗᲘ

„ივერიის“ ხელის მომწერთ, რომელთაც სრულად არა აქვთ წლიური ფასი შემოტანილი, წიგნი დაეთმობათ თვით რედაქციაში ათ შაურად.

ვინც ათს ცალსა და მეტს იყიდის ან დაიბარებს რედაქციისაგან, თითო ცალეეთმობა 70 კაპ. ვინც ორმოცდა ათს იყიდის—60 კაპ. ფოსტის ხარჯი ყიდღლმა უნდა იკისროს.

ამ ბიესის წარმოდგენა მოარგმნელის ნება-დაურთველად სცენიზური წესდების 1864 შუხლის ძალით აკრძალულია.

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ.

კვირას, 9 მაისს, 1904 წ.

ადგილობრივ რუსულ და ქართულ გაზეთების, მძიმე ავადმყოფ თანამშრომლის **დ. ი. კეზელის** სასარგებლოდ.

ათი პროცენტი მთელის შემოსავლისა გადაიდება შორეულ აღმოსავლეთში დაბრილთა და მოკლულთა ოჯახების სასარგებლოდ, არტისტიულ საზოგადოების სცენის მოყვარულთაგან ქართველ მსახიობთა დახმარებით ს. ს. რასტოვსკის რეჟისორობით

წარმოდგენილი იმნება:

I

ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘᲡᲙᲘᲡ ᲥᲝᲠᲬᲘᲚᲘ

რუსულად კომ. 3 მოქმედ. სუხოვო-კობილინისა.

II

მომრიგებელ მოსამართლესთან

სცენა ერთ მოქმედებად დ. ი. კეზელისა, რასპლუევის როლს შეასრულებს **ს. ს. რასატოვი.**

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნნი მ. რ. გალლი, ვ. ვ. ფონ-შულმანი, გაბუნიაცაგარლისა, ბ-ნნი ს. ს. რასატოვი, ვ. ამაშიძე, კობიაკოვი, ფ. ვ. ბიჩკოვი, ნ. ნ. მაკაროვი, ი. დ. ამალინი, დ. ვ. ეფიმოვი, ი. პ. ნეფდანოვი, ა. ა. ვიშნიაკოვი და სხვანი.

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია.

ბილეთების ყიდვა შეიძლება „Тифлисскій Листокъ“-ის რედაქციაში დილის 8 საათიდგან, ნაშუადღევის 3 საათამდე. საღამოს 7 საათიდგან 9 საათამდე. წარმოდგენის დღეს კასაში.

დასაწყისი საღამოს 8½ საათზედ.

დაწვრილებით პროგრამაშია.

გამოვიდა და ისყიდება ყველგან „ქაარ-შორის წ.-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების მიერ ახლად გამოცემული წიგნები:

ᲞᲐᲭᲐᲜᲐ

2.

ᲐᲚᲘ

მოთხრობა მისიეგ, ფასი 10 კაპ.

წიგნების გამოწერა შეიძლება ფას-ად დებითაც შემდეგის ადრესით: Тифлисъ. Общество распрстр. грамотности.

ახალი გამოცემა «წერა-კითხვის საზოგადოებისა»

ᲒᲣᲚᲘᲔᲠᲘᲡ ᲛᲝᲒᲖᲐᲣᲠᲝᲑᲐ

სვეტისა, მრავალის სურათით. 16° გვ. ფასი 30 კაპ.

ᲒᲐᲛᲝᲒᲖᲘᲓᲐ ᲓᲐ ᲘᲡᲧᲘᲓᲔᲑᲐ

შორეულ აღმოსავლეთის დაფრენებულ

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲠᲣᲙᲐ

ცალკე გამოცემა გაზეთ «ივერიისა».

ფასი სამი შაური.

ისყიდება რედაქციაში და ყველა ქართულს წიგნის მაღაზიაში.

ᲙᲔᲠᲫᲝ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ

ᲔᲥᲘᲛᲘᲡ Დ. Ა. ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ

კუკია, ველიკოკნიაეესკის ქუჩა, (Набережная) სახლი ობრამოვისა № 9 მიხეილის ქუჩიდგან-კი № 34.

ᲤᲝᲡᲢᲘᲡ № 274.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე.

ᲓᲘᲚᲘᲗ:

Ა. ნ. ᲓᲘᲐᲜᲝᲕᲘᲫᲔ. 11—12 საათ.

Ა. ᲑᲣᲚᲘᲜᲘ—ყელისა, ყურისა და ცხვირის სნეულებით შეკრიბილნ. 9—10 ს.

Ა. Გ. ᲛᲐᲓᲐᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ. შინაგ. და ბავშ. 10—11 ს.

Ა. Დ. ᲚᲐᲒᲐᲨᲘᲫᲔ. შინაგ. და ბავშ. ორშაბ., ოთხშაბ. და პარასკ. 11—12 საათ.

Ლ. Მ. ᲛᲝᲚᲘᲜᲘ. ქალის., საბებ. და ბავშ. (შემაწმება ძიძისა) ოთხშ., პარასკ. და კვირა 11—12 ს.

Დ. Ა. ᲑᲔᲓᲔᲕᲘᲜᲨᲕᲘᲚᲘ—შინაგან, ნერვიანის და ელექტროტერაპია 12—1 ს.

ექიმი ქალი **Მ. Კ. ᲘᲝᲡᲔᲚᲘᲜᲘ**—ქალის და საბებია 12—I ს. სამშ. ხუთშ. შაბათ.

ᲑᲐ. Მ. ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲕᲘᲩᲘ—ფოსტატორობა და ორტოპედია: ორშაბათობით, ოთხშაბათობით, პარასკევობით და შაბათობით 1—2 საათ.

Ჯ. Ა. ᲑᲔᲘᲔᲠᲘ. შინაგანი და ბავშვებისა. 1—2 საათ. ყოველ დღე.

Მ. Მ. ᲛᲐᲜᲘᲜᲨᲕᲘᲩᲝᲛᲘ—შინაგანი, ნერვებისა და ბავშვებისა—კვირაობით 10—12 საათ.

ᲜᲐᲦᲐᲛᲝᲗ:

Ა. Ბ. ᲛᲐᲓᲐᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ. შინაგ. ბავშ. ყველის ალერა და მიკროსკოპიური გამოკვლევანი 5—6 ს.

რჩევა-დარიგება 50 კ., ოპერაციები მორიგებით. კრაოლები 3 მან. 5 მანეთამდე. სამკურნალო გაფართოვებულია ოცი კრაოტით.

46—8 ტელეფონი № 274

(Ფ.)

ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘᲜᲘ ᲛᲣᲨᲠᲜᲐᲚᲜᲘ:

ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ ᲛᲘᲮᲔᲘᲚᲘ,—ეორდანიკის ქუჩა, № 16, საკუთარი სახლი. სადამის 6—7 საათამდე.

ᲒᲔᲥᲔᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ ᲙᲝᲜᲡᲢᲐᲜᲢᲘᲜᲔ ელისაბედის ქუჩა, სახლი მალოგისა. № 5

ᲒᲐᲒᲐᲨᲕᲘᲚᲘ ᲒᲠᲘᲒᲝᲚ,—კოზუბეის ქუჩა, № 19.

ᲕᲐᲜᲐᲫᲔ ᲡᲐᲠᲘᲜᲔᲠᲜᲘ. ბეტერბურგის ქუჩა საკუთარი სახლი.

ᲛᲐᲠᲘᲐᲛ ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲠᲝᲖᲘᲡ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲖᲐᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡᲐ, ელისაბედის ქუჩა, № 41.

ᲓᲘᲐᲜᲐᲛᲘᲫᲔ ᲐᲚᲔᲥᲡᲐᲜᲓᲠᲘ,—მიხეიდის ბრასპეკტი, სახლი დოდუსნოვის, № 123.

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲙᲔᲠᲫᲝ

სამკურნალო

ᲔᲥᲘᲛᲘᲡ ᲜᲐᲕᲐᲡᲐᲠᲓᲘᲜᲘᲡᲐ

(კუკიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

ᲓᲘᲚᲐᲗ:

Ჯ. Მ. ᲠᲘᲫᲝᲚᲘᲜᲘ. 9 საათიდგან 10 საათამდე თვალისა, შინაგანისა და ნერვების ავადმყოფობისა.

Მ. Გ. ᲐᲕᲔᲥᲘᲜᲘᲐᲜᲘ. 11—12 საათამდე—ყანისა, ვენერიულ და ბირუტგიულ ავადმყოფობისა.

Ი. ᲒᲐᲒᲐᲜᲐᲨᲕᲘᲚᲘ. დილის 10—12 საათ. ქალისა და ბავშვთა ავადმყოფობანი.

Ჯ. Ი. ᲒᲔᲓᲔᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ. 12—1 საათ. ყელისა ყურისა და ცხვირის სატკივრისა.

Გ. Ა. ᲗᲐᲠᲮᲐᲜᲝᲕᲘ. 1—1½ საათ. შინაგანის და ბავშვებისა.

Ა. პ. ᲥᲐᲠᲐᲞᲔᲢᲘᲐᲜᲘᲜᲘ. 1—1½ საათ. შინაგან და ბავშვების ავადმყოფობისა—სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით.

Გ. ᲡᲝᲚᲝᲛᲝᲜᲘᲜᲘ. 9—11 საათამდე კბილების ავადმყოფობანი.

ᲡᲐᲦᲐᲛᲝᲗᲝᲑᲘᲗ:

Გ. Ნ. ᲠᲝᲡᲢᲝᲕᲪᲔᲕᲘᲩᲘ. 5—6 ს. ხირურგიულ და კანის ავადმყოფობისა (ელექტრო-ტერაპია.

Გ. Ს.Ე ᲚᲔᲕᲘ. 6—7 საათ. ნერვებისა (ელექტროტერაპიისა), შინაგანი და ვენერიულის ავადმყოფობისა.

ქალი ექიმი **Ა. Ი. ᲨᲘᲠᲐᲙᲘᲜᲘᲜᲐ.** 7—7 საათ. ქალისა და საბებია ავადმყოფობისა.

Ჯ. Ა. ᲗᲐᲠᲮᲐᲜᲝᲕᲘ. 7½—8 საათ. ბავშვებისა და შინაგანი ავადმყოფობანი.

Ლ. ᲛᲐ. ᲐᲠᲐᲕᲐᲜᲘᲗᲐᲫᲔ. 11—1 ს. უკვლებს სახლში და მსურველთ მასსაც», აუცრის ყვავილს გამართავს საექიმო გიმნასტიკას ექიმის დანიშნით.

რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური, ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.

დირეკტორი სამკურნალოსი დოქტორი **Ჯ. ᲒᲔᲓᲔᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ.**

Первая частная лѣчебница д-ра *Назардіана*. Тифлисъ противъ памятн. Воронцова. ᲬᲚ.

ტფილისი, 6 მაისი.

საფრანგეთის მთავრობამ ბევრი რამ გაარიგა ამ ბოლოს, დროს თავისი საქმე, ასე თუ ისე, შესაბმნაგად წასწია წინ და თავისი თავიც აამღლა, თვისი მდგომარეობაც დიდად განამტკიცა.

მალე შეიკრიბება პალატა დეპუტატებისა და მთავრობაც წარსდგება მის წინაშე თვისის მოკმედების ანგარიშის წასადგენად. უმაღლესი ორგანო სახელმწიფო მმართველობისა მოისმენს, სხვათა-შორის, რომ საფრანგეთი დაუახლოვდა იტალიას, ინგლისს, ესპანისს; მოისმენს, რა დღესასწაულები იქმნა გამართული იტალიაში პრეზიდენტის ლუბეს მოგზაურობის გამო იქა და რა გულითადი დაახლოვება მოჰყვა ამ მოგზაურობას იტალიისა და საფრანგეთისა.

კომბის სამინისტრო აუწყებს დეპუტატთა პალატას იმასაც, თუ რა კეთილად დასრულდა არჩევნები პარიეისა და პროვინციის ქალაქების საბჭოებში და როგორ გაიმარჯვა ყველგან რესპუბლიკელთა დასმა.

ამ გარემოებას დიდი მნიშვნელობა აქვს კომბის სამინისტროსათვის. მართალია, პროვინციებში საბჭოთა უმრავლესობა რესპუბლიკის მომხრე იყო დღემდეც, მაგრამ თვით პარიეში საბჭო ნაციონალისტებისა და რესპუბლიკის მტერთა ხელში იყო. მაშასადამე, თვით საფრანგეთის გულში, პარიეში, ჰქონდა ბუნაგი მთავრობის საწინააღმდეგო მმართველებას, რომელიც ხელს უშლიდა ყოველთვის, როცა ან გამოფენა იმართებოდა, ან ძეგლის აგება და კურთხევა იყო და ან რამ სხვა ამისთანა საერო საქმე.

ბოლოსა და ბოლოს იქამდე გაშწავდა ურთიერთობა საბჭოსი და მთავრობისა, რომ თითქმის მოისპო მათ შორის ‹დიპლომატიური კავშირი›.

ახალმა არჩევნებმა ბოლო მოუდო ასეთს სამძიმო მდგომარეობას. საბჭოს უმრავლესობა პარიეში, წარმომადგენელნი პარიეის მუნიციპალიტეტისა ანუ საქალაქო თვით-მმართველობისა, ახლა თითქმის სულ რესპუბლიკელნი არიან და სრული თანხმობა დამყარდება ამიერიდგან მთავრობასა და საბჭოს შორის. ამის გამო მთავრობას ხელი გაეხსნება და უფრო თამამად იმოქმედებს სასკოლო რეფორმის საქმეში, უფრო ადვილად განახორციელებს თვის კანონ-პროექტს კონგრეგაციების საწინააღმდეგოდ. ეს კანონ-პროექტი უკვე შეწყნარებელია დეპუტატთა პალატის მიერ და აკლია მხოლოდ შეწყნარება სენატისაგან. მართალია, ეს კანონ-პროექტი დღესაც დიდს კამათს ღა ცხარე მსჯელობას იწვევს, მაგრამ იმედი აქვთ, რომ იგი შეწყნარებულ იქმნება სენატის-მიერ და კომბის სამინისტროსთვის ეს გარემოება დიდ გამარჯვებად იქმნება ჩასათვლელი.

თუ სხვა რამ არა გამოტყვრა რა, კომბის სამინისტროს ჯერ-ჯერობით საშიში არა მოელინარა და, შესაძლოა, კიდევ დიდ-ხანს იმეთაუროს და განაგოს საფრანგეთის სახელმწიფო ხომალდი.

ᲝᲛᲘᲡ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ

ᲓᲔᲢᲐᲚᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲬᲔᲠᲘᲚᲔᲑᲘ.

—

რუსეთის ჯარის უკან დაწევის მიზეზი.—სად და როდის შეებრძოლებიან ერთმანეთს რუსეთი-იაპონიის ჯარები.—რუსის ჯარის-კაცის გმირობა. —რუსის ვაჭრების სიხარბე.

რუსები რომ უომრად სცლიან ლიაოდუნის ნახევარ-კუნძულს, ვასაკვირველი არ არისო,—ამბობს გრაფი რევენტლოკი. თუმცა ნამდვილად არაოდეს არ ვიცოდით, რამდენი ჯარი ჰყავთ რუსებს ლიაოდუნის ნახევარ-კუნძულზე და როგორი

ჰყავდ განაწილებული, მაგრამ დარწმუნებული ვიყავითო, რომ იქ დიდი ჯარი არ ეყოლებოდათ.

პორტ-არტურის ჩამოჭრაც ომის დაწყებისთანავე შესაძლოდ მიგვაჩნდა, რადგან რუსეთის ფლოტი დაზიანდა და იაპონელების ჯარის გადმოსვლას ხმელეთზე ხელს ვერაფერ შეუშლიდა ეხლა იაპონელები გადიყვანენ ჯარს მანჯურიის ნაპირზე და ლიაოდუნის ორთავ მხარეს, რომ შემდეგ იალუზე გადასულ ჯარს შეეერთონ და რუსეთის ლაშქრის შეაგულს დაახვიონ მეკიდენთან. ესეც რამდენისამე თვის წინად ცხადი იყო. ერთად-ერთი მოულოდნელი ამბავი—ნიუ-ჯუანის დაცლაა. ეს ნათესადგური რუსებმა დიდის მეცადინეობით გაამაგრეს და იმ დი ჰკონდათ, რომ იაპონელების ჯარის გადაყვანას კარგა ხანს შეაფერხებდა და ძირად დაუსვამდა. ეხლა-კი რუსის ჯარი ნიუ-ჯუანიდგან გაჰყავთ და, უეჭველია, სიმაგრეებს ოვით რუსები მიანგრა მოანგრევენ იაპონელების ჯარის მისვლამდე. (ბ. ვ.).

—

გაზეთ «ნ. ფ.»—არ-ის სამხედრო თანამშრომელი ამბობს: «საქმეთა მიმდინარეობა ომის ველზე, მეტადრე იაპონელების გამარჯვება ტიურენჩენთან, ჯარის გადაყვანა პიძიოსა, ძინ-ჯოუსა და დაგუშანთან,—ეს ყოველივე იმას ამტკიცებს, რომ რუსებს იქ ჯერ კოტა ჯარი ჰყოლიათ. ამისგამო მიატოვეს ფინ-ხუან-ენი და უნდა დასცალონ ნიუ ჩუანიც. ამისთანა გარემოება გვნერალ კუროპატკინს ხელს არ უწყობს, რომ ერთის მხრივ ფინ ხუან-ენიდგან და მეორე მხრივ ხაი-ჩუნიდგან ლიაოიანზე მიმავალი მტერი შეაფერხოს ჯერ ეხლაც მთელი ლიაოდუნის ნახევარკუნძული, პორტ-არტურს გარდა, იაპონელებმა დაიპყრეს და მალე მთლად სამხრეთ-მანჯურიასაც მოიდებენ, თუ რომ რუსებმა ლიაოიანიც მიატოვეს და ხარბინისაკენ დაწვეა არჩიეს. ეხლანდელს გარემოებაში ესეთი გადაწყვეტილება სწორედ რომ ჭკუაზედ ახლოა, რადგან რუსებს მეომართა ბედი არ გაუღიმებს, ვიდრე მტერთან შედარებით სამყოფ ჯარს არ შეაგროვებენ. (რ. ვ.).

—

«ბერლ. ტაგ.»-ის აზრით, რუსეთის ჯარის მთავარ-სარდალი ამ დღეებში ლიაოიანთან უჩვენებს მტერს თავის ჯარის ძლიერებას. ამ ადგილს იმიტომ უნდა მოხდეს ომი, რომ იქ ბლომად არის დამზადებული სამხედრო-იარაღი და სურსათი, რომლის გადაზიდვა მტრის მოსვლამდე შეუძლებელია. შესაძლოა, მთავარ-სარდალს უნდოდეს ცოტა კიდევ მოიცადოს, ვიდრე ახალი ჯარი მიეშველებოდეს, რომ შემდეგ მედგრად დაეცეს მტერს, მაგრამ საქმეთა ვითარება ყოყმანის ნებას აღარ აძლევს.

თუ რომ მართლა ლიაოიანთან მოხდა შეტაკება, გენერალი კუროპატკინი უნდა შეგებრძოლოს იაპონიის პირველ ლაშქარს, რომელშიაც 60,000—70,000 მეომარია და მეორე ლაშქრის სამს დივიზიას, რომელშიაც 50,000 ჯარის კაცი იქმნება. ერთი დივიზიაც, გენერალ კუმმომტის უფროსობით, პორტ-არტურთან გაჩერდება.

ნიუ-ჯუანი, რომელსაც რუსები სლეპან, იაპონელთა ჯარის მეორე ბანაკად ადექცევა. შესაძლოა, იაპონელებმა რკინის გზის ლიანდაგი გამოიყენონ და ამისათვის თან მოტანილი პლატფორმებიც მოაწყონ. რუსების ძნელადვა რაზმები კორეაში იაპონის გენერლებს არაფრად მიაჩნიათ, რადგან ჩრდილო კორეიაზე მოდან დიდძალი ჯარი მიიდით მანჯურიისკენ და მცირე რაზმები ვერას ვაკლებს («ნოვოსტი»).

—

იმავე გაზეთის სამხედრო კორესპონდენტს ეშვი არა აქვს, რომ ზაფხულში რუსების ჯარის მთავარ-სარდალი იაპონელებს ადვილად დაამარცხებს. რუსების ჯარი თანდათან ძლიერდება, ჯარი და არტილერია მატულობს. სურსათი და ეტლები მზადდება. ყოველ დივიზიას არტილერიის ბრიგადა მიჰყვება, რომელშიაც 8 ბატარეია იქმნება ექვს-ექვსი ზარბაზნით. მომეტებული ნაწილი ბრიგადებისა შიდა-რუსეთიდგან გაგზავნეს. მალე უნდა მივიდეს დასავლეთ-ციმბირის ჯარი და მას მიჰყვება ორი ანუ სამი კორპუსი. ციმბირის რკინის გზა ივლისის ნახევრამდე სულ ჯარისა და თოფ-იარაღის გადატანას მოუნდება. ამბობენ, ივლისამდე რუსები წინ არ წავლენ და მანამდე-კი იმდენი ჯარი მოგროვდება, რომ არამც თუ იაპონიას, ჩინეთსაც გაუქლავდებიო.

—

დილით რომ გაიღვიძოთ და გაზეთებში ახალი დეპეშა არა პპოოთ ომის შესახებ, ნერაფერის აგეფიქრებათ. ეტყობა, სწორედ იმ დროს, როდესაც ჰფიქრობთ, რატომ ახალი ამბავი არ მოვიდაო, რაღაც მზადდება და იქმნება საგმირო საქმეც კეთდება. აი, მაგალითად, ამ დღეებში თავს ვინტკრვედით, რომ ერთი ამბავი როგორ-ღაც გამოგვეკვანა, მაგრამ ამბავი-კი გამოცანადვე რჩებოდა.—ამბობს «ვეტ. ვედ.».

„მატარებლების მიმოსვლა 27 აპრილს ღამით აღვადგინეთო“.

ეს რა სასწაულია? იაპონელებმა ჩვენს მატარებელს თოფი დაუშინეს, ჩვენი სადგური დაიპყრეს, რკინის გზის ლიანდაგი გააფუჭეს, პორტ-არტური ჩასკრეს და.. «მატარებლების მიმოსვლა აღვადგინეთო»!

დღევანდელმა დეპეშამ-კი ეს გამოცანა აგვიხსნა და ვიუკაცის სიმამაცის წინაშე ქედი მოგვახრევინა.

ერთმა სთქვა:

— პორტ-არტურს სამხედრო იარაღი უნდა მივაწოდოთ.

ეს კუროპატკინი იყო.

მეორემ უპასუხა:

— თქვენო ალმატებულებავ, მე შეეასრულებ მაგ საქმესაო.

ეს იყო პოლკოვნიკი სფირიდონოვი.

— იაპონელებს რომ ჩაუვარდეთ ხელშიო?

— მაშინ მატარებელს ავიფეთქებ.

— სეაგეთო!

ესეთი ლაპარაკი ჰქონდათ, თუ არა—სულ ერთია, ხელო საქმე მალე გადაწყდა, რადგან ლაპარაკის დროო არ არის მაშინ, როდესაც დრო—ფულზედ უფრო ძვირია.

წავიდნენ, გაფუჭებული გზა საჩქაროდ შეაკეთეს და პორტ-არტურს შეიდღემდი მივიდნენ...

კაცს ყველაფერი შეუძლიან და წინ ვერა აღიდგება რა მის ძლიერებას, რა საქმესაც კი მოჰკიდებს ხელს მხნედ, ენერგიულად...

ნამდვილ გმირთა სიას ერთი სახელიც მიემატა—რკინის გზის მეოთხე ბატალიონის პოლკოვოკოვნიკის სფირიდონოვისა.

«სალდათი რომ ფეხ-შიშველი და შიშიერი დასტოვო იმ დროს, როდესაც თავისი გული სამშობლოს დასაცველად ტყვიისთვის მიუშვიერია,—ამაზედ უარესი და უსაშინლესი ავაზაკობა განა გიგონია?—ამბობს «მოსკ. ვედომოსტი».

და, აი, გამოსნდნენ ისეთი «რუსები», რომლებიც შემთხვევითი და გაჭირვებით სარგებლობენ, რომ სალდათის ფულით ჯიბე გაისქელონ! სარგებლობენ მოურიდებლად, კაღნიერად და სასჯელისაც არ ეშინიანთ... თუ რუს-ოსმალეთის ომის დროს ზაღუს ქალალდს ძირს აკრავდნენ, ეხლა ვარშაველი იჯარადრები ჯარის-კაცების ფეხსაცმელს, შეკერვის მაგერ, წებოთი აკოწიწებენ»...

ამისთანავე საყვედურს გაზეთ «ნოვოსტის» თანამშრომელიც უცხადებს რუსის ვაჭრებს:

ამისთანა შავბედი დღე დასდგომია ჩვენ სამშობლოს და ჩვენს ვაჭრებში არავითარი კეთილი გრძნობა არ იღვიძებს, გარდა ჯიბის გასქელებისა.

ზამი ხელს უწყობს და ისინიც სარგებლობენ.

შორეულ აღმოსავლეთისკენ წასასვლელად განმზადებულმა ფეიცერმა შემოგეიჭვლა, ვაჭრებმა თითქო პირი შეჭკრეს, ისე ერთბაშად აუწიეს ფასი ყველა ნივთებს, რაკი ჯარის კაცს დასჭირდება ჩასაცმელად, თუ გზაში წასაღებად: ყუთი, ხუროკინი, ქამარი, თასმა ყველაფერი სწრაფათ გაიძვერეს. უფრო საწყენი ის არის, რომ ტყვეს იმათკი არ აძრობენ, ვინც უსაქმრობისა გამო შეეიცარიასა და რიეერებისკენ მიდის დროს გასატარელად და მოკარბებული ფულის ფანტვა არაფრად მიაჩნია, არამედ იმისთანა კაცებს, რომ ლეზიც მოვალეობის აღსასრულებლად მიდიან და თავის ოჯახს მხოლოდ გროშებს უტოვებენ.

თუ ჩერქეზული ქუდი გხურავს, სამხედრო კაცი უნდა იყო, მაშასადამე, ტყავი უნდა გაგაძრონ.

არა, ბატონო ვაჭარო, ეგეებს არ შეგეშვინთ. რომაელები ამბობდნენ: est modus in rebus. ჩვენებურად კი ასე ითქმის: ჩემო სულო და გულო, ცოტა-დენი სინდისიც იქონიე.

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘ

—

** გავახსენებთ მკითხველთ, რომ დღეს, 6 მაისს, დილით სახალხო წარმოდგენა გაიმართება ქართულს თეატრში. წარმოდგენილ იქმნება იბსენის დრამა «ექიმი შტოკმანი».

** რედაქციამ მიიღო «ქართველთა შორის წერა-კითხვის» 1903 წლის მოქმედების ანგარიში. როგორც ანგარიშიდგან სჩანს, საზოგადოებას წარსულს წელს 919 წევრი ჰყოლია, 6 სპეციალი, 68 დამფუძნებელი და 845 ნამდვილი. დიდი ეურადღება მიუქცევია საზოგადოებას სკოლებისა და ბიბლიოთეკების კარგ ნიადაგზე დაყენებისათვის. ამ წელს ყველა სკოლებს, რომელიც საზოგადოება ინახავს, 74,619 მან. 71 კაპ. ქონება ჰქონია, სკოლებს შემოსავალი წარსულს წელს ჰქონია 45,809 მან. 38 კაპ., დახარჯულა სკოლებზე—40,550 მანეთი 44 კაპ. სამეთხეველებს წარსულს წელს შემოსავალი ჰქონია 7,339 მან. 42 კაპ., ხარჯი—4,192 მან. 92 კაპ. წერა-კითხვის საზოგადოებას წარსულს წელს რამდენიმე წიგნი გამოუცია. დაწერილებით ანგარიშს საზოგადოების მოქმედებისას მკითხველთ თავის დროზედ ვაცნობებთ.

** «ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების» სასარგებლოდ მაისში ხელ-მეორედ იქმნება გამართული სეერნობა. ამას წინად გამართული სეერნობიდან მხოლოდ 200 მანეთი დარჩა.

** გუშინ წინ, 2 მაისს, კავკასიის იმპერატორო სამკურნალო საზოგადოებაში ქალბატონ ეკატერინა ბაბალეს ჰქონდა. ეკრანებზედ საზოგადოებამ თავმჯდომარედ არჩეულ იქმნა დოქტორი მ. ი. ფეშერი. დღემდე დ—ი ს. ა. ნოვი იყო თავმჯდომარედ და ახლა ჩვენ ეს არ იქმნა იმის გამო, რომ საზოგადოების წესდება უკრძალავს თავმჯდომარედ არჩევას იმ კაცისას, რომელსაც ორი ლიწადი უმსახურნია ამ თანამდებობაზე.

** ამიერ-კავკასიის რკინის გზის ოსანი ინეენერი ი. კ. ივანოვსკი ბაქოში წავიდა სამსახურის საქმეთა გამო. ტფილისში 7 მაისს დაბრუნდება.

** ჩრდილო-კავკასიაში გაგზავნილი ტფილისის ქალაქის ხარკის დუნენების თვალყურე ნ. ა. კანცელმახერი, რომელსაც საკლავ საქონლის ფასი უნდა ეტყო. ამ ეიმად უკვე ტფილისშია ეკანცელმახერი და ჩქარა მოახსენებას რუდგენს ქალაქის გამგეობას ამ საკითხზე.

** ჩვენ ვნახეთ ფოტოგრაფიული ფოტოგრაფია ახალგაზდა მეცნიერისა ნამუშევარი. 1-ლ სარკინისგზო ბატალიონის პოლკოვნიკის, ბენერად ლეიტენანტის გიორგი ალბეგის უნტროსის შვილის კონსტანტინესი. სურათი წარმოადგენს საფრანგეთის ბუმის გვერდს, ხოლო ამ გვერდზედ სულ ერთ ლერმად დაფიქრებულნი, დამშვენებულნი თავში დაკრიალი კეპიტანი და ბუჭულის «ფარიგანის» ! ეშეპიში, ერ-მეზობელი, ხელში დარჩენილი და ერთ-ერთ სხვა, ალბად, ისიც მეზობელი. რომელიც ველარ გაუძლია საშინელის სურათის ყურებისთვის, ჩამომჯდარა რაღაც ეუთ-ნაუფიდნია ძირს თავი და ხელი მიუყრია პირის სახეზედ. სურათს აწერია ეს: **на боръ Наскаля, Послѣдній взглядъ на умирающаго „Варяга“.**

** ტფილისის ქალაქის გამგეობას ნუზარასავს, სხვა და-სხვა ხარჯების დაფარვადგან, გაანალიერებს დასაფასებელი დასახადი უფრავ მამულებზე.

** ტფილისის პირუტყვთა მფარველ საზოგადოებამ განიზრახა, ყოველ-ეროლიციო უბანში დაანაოროს პირუტყვთა მფარველი სამზრუნველო. საზოგადოებაში ამბობენ, ეს აზრი ძალიან ჩქარა განახორციელოს.

** დღეს, 6 მაისს ტფილისის ქალაქის გამგეობამ დაათვალიერებს იმ ადგილებს, სადაც საელექტრონო სადგურის აგებენ.

** ოლთაპალის მებადიეებს განუზრახავ

ᲤᲔᲚᲔᲢᲝᲜᲘ

—

ᲛᲝᲮᲣᲪᲘᲡ ᲐᲦᲬᲐᲠᲔᲑᲐ.

ჩვენ რომ გვინდა, ის თაობა
ჯერ ისევე კეკურშია!
მისი სახე თვალ-წინ გვიდგას!
მისი სიტყვა სულ ყურშია!

—

დღევანდელი ისე ჰგავს მას,
ვით ანრდილი მის ნაბდვილსა!
ის რომ მოვა, შეეეტებობით,
როგორც მამა სატრფო შვილსა.

—

გულ-წრფელი და სულით წმიდა,
თავს, შესწირავს მშობელ-მხარეს:
ხან ოფლს დაღვრის მუშაკისას,
ხან მეომრის სისხლს მდუღარეს

—

ჩვენი ქვეყნის მიწის შვილებს,
ვინც დღისა შვილობისა,
თანასწორად შეიყვარებს,
მგრძნობი სიმტკბილობისა.

—

ეს დიდია, ის პატარა,
ეს ჩვენია და ის სხვაო!
არ იფიქრებს... წვეთ-წვეთობით
რომ ივსება—იცის—ზღვაო.

—

მამა-პაპის წმიდა ანდერძს
არ გასტეხს და არ უარ-ჰყოფს.
ჭირისუფლად დაუჯდება
ქართველობას, დღეს ავადმყოფს.

—

თვითონ გაზომს და გადასჭრის,
არ აპყვება ფეხის ხმასა
და სამშობლოს, სასარგებლოდ,
დაუშინებს გულის თქმასა!

—

უხეირო თავადს ურჩევს:
გადადექი გზიდანაო!
ჯვარიცა და ბარიც—ვიცი—
გამოდგის ერთ ხიდანაო.

—

ეტყვის გლეხსაც უვარგისსა:
არ ვარგიხარ არა ფრადო!
შენც იმ მავნე თავადივით
ჩაითვლები ქვეყნის მტრადო.

—

ვინც იყოს და სადაც იყოს,
გლახა, ყველა ერთიაო!
კარგი ყველა თანსწორია
და მათთანაც ღმერთიაო!

—

მოდით ყველა!... შეეკავშირდეთ
თანსწორობა-ძმობითაო!...
მტრებს ვახარებთ ერთმანერთის
მტრობითა და ვგმობითაო!

—

მოდის... მოდის სხვა თაობა,
ჩვენ რომ გვინდა ამისთანა!
ეფეგალობით მას «ზზე შინა»
და ძველებს კი ვუთხრათ «ნანა».

ᲙᲐᲖᲑᲔᲚᲘ.

ᲝᲠᲘᲝᲚᲓᲘ ᲡᲘᲢᲧᲕᲐ ᲡᲐᲡᲬᲐᲚᲝ ᲭᲘᲒᲘᲜᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ.

ნათქვამია, ჩვეულება რჯულზე უმტკიცესიაო. მართლაც და ძნელია ბრძოლა მავნებელ ჩვეულებასთან. ცხოვრების რა სარბილიც უნდა აიღოთ, ყველგან შეამჩნევთ ჩვეულებათა სიმტკიცეს, უძრაობას.

თუ საზოგადოდ ყველაფერში ზარალი მოაქვს მავნე ჩვეულებათა თავიდან მოშორებლობას, მეტადრე ბედგოგოიკაში, ყრმათა აღზრდის საქმეში ყოველად განმხრწნელი და განმანადგურებელია.

სამწუხაროდ ჩვენნდა, ვისაც უფრო ეკუთვნის თავი გამოიდვის ამ საქმეში, ყველაზე ნაკლები მზრუნველობა მათ გამოიჩინეს.

ჩვენი ექიმები ყურს სრულიადაც არ უგდებენ საშაულო სასკოლო ჰიგიენის და, მაშასადამე, ხელს არ უწყობენ ახალთაობის რიგიანად აღზრდას. რაც შეეხება თვით ბედგოგებს, რამდენადაც ვიცი, მათ, სამწუხაროდ, საკმაო ჰიგიენური ცოდნა არა აქვთ და, მაშ, არც არაფერი მოეთხოვებათ.

ამიტომ მტი არ უნდა იყოს, თუ ამ დიდი საქმის ზოგიერთი, აუცილებელი მხარე მაინც აღვიშნეთ. ავტორი კმაყოფილი იქნება, თუ ამ წერილმა გაუღვიძა საზოგადოების ხელისი სასკოლო ჰიგიენის შესწავლისა და უკეთ-წარმართვისა.

ყველაზე უფრო საკვირველი ის არი, რომ ჩვენს საშაულო სასწავლებლებში არ ასწავლიან ჰიგიენის. ვინ იცის, რა არ არი საშაულო სწავლის პროგრამმაში, მხოლოდ ჰიგიენა არი გამორიცხული. რაც ყველაზე უფრო საჭირო და აუცილებელია, ის საცინლად აგდებულია, განდევნილია.

როგორ უნდა მოუაროს კაცმა თავს, როგორ უნდა განავითაროს და შეიძინოს ტანის სიმთელე, სისაღე, თუ ჰიგიენის არა გაეგება-რა! სჩანს, ჩვენს ბედგოგებს დღესაც კიდევ ვერ შეუგნიათ ღრმა მნიშვნელობა ამ აზრისა: mens sana in corpore sano (საღი ჭკუა საღ ტანშია).

ზოგიერთები უარ-ჰყოფენ ამ აზრის სიმართლეს იმ საბუთით, რომ ბევრ ავადმყოფს გამოუჩენია დიდი ნიჭი, მაგრამ ეს საბუთი არაფერს არ ამტკიცებს. რომ ხსენებული ნიჭიერი კაცები ავადმყოფები არ ყოფილიყვნენ, კიდევ უფრო ნიჭიერები იქნებოდნენ. მოვიყვანოთ ამისი მსგავსი ფიზიოლოგიური მოვლენა. თუ კაცი ძვალ-მსხვილი და ძლიერ-მუსკულებიანია ბუნებით, იგი, კიდევაც რომ დაავადმყოფდეს, სანამ სული უდგია, ყოველთვის მოერევა ბუნებით ძვალ-წვრილსა და სუსტ-მუსკულებიანს, ჯან-საღიც რომ იყოს ეს უკანასკნელი. მაგრამ ნუ თუ ეს იმას ამტკიცებს, რომ ჯანის სისაღე მუსკულებას ღონეს არ ჰმატებს?! პირიქით, რაც უკეთ მუშობენ სხეულის სხვა-და-სხვა ნაწილები, მით უფრო ღონიერი კაცი სულიათაც და ტანითაც.

სნეული ჰაეები ვერ სწურავენ სხეულისაგან სისხლის იმ ნაწილებს, რომელნიც ტანისათვის მაემებელნი არიან, ვერ ათავისუფლებენ ტანს ამ მომწამვლელ ნივთიერებათაგან. ამ შემთხვევაში იწამლება სხეულის ყველა ნაწილები და მათ შორის, რასაკვირველია, თვით ტვინიც, სული ერთია გენოსისა ეს ტვინი თუ უბრალო მომაკვდავის.

თუ გული კარგად ვერ მუშობს, სისხლი რიგიანად ვერ ტრიალებს ძარღვებში, დროზე ვერ მიაღწევს ფილტვებს, ვერ გაიწმინდება აქ სხეულის მომწამვლელი გაზთაგან და ვერ ჩაყლაპავს ჰაერიდგან ცხოველ მყოფელ მეავბაკს, ამ შემთხვევაშიაც იწამლება ტვინი, როგორც ყოველი სხვა ნაწილი სხეულისა.

თუ კუჭი რიგიანად ვერ მუშობს, საქმელს ვერ გადაახარშავს და ვერ გადაანაცვლებს წელებში, ადამიანის სხეული ინრწყნება შიმშილის გამო. როდესაც სისხლში ახალი მასაზრდოებელი ნივთიერება არ შედის წყლებიდგან, მაშინ სხეულის ყველა ნაწილების, მათ შორის ტვინისაც, ხრწნა, დაუძლურება აუცილებელია.

როდესაც წელებს არ შეუძლია თავისი ნადები დროზე განდევნოს, ე. ი. როდესაც კაცს მუცელ-შეკოლობა, ყაბობა აქვს, ხსენებული ნადებიდან იწამლება სისხლიდგ მით მთელი სხეული.

როდესაც მუსკულები კაცისა დაუძლურებულია, მას აკლია სხეულის მოძრაობა. სხეულის უძრაობას კი თან მოსდევს მუცელ-შეკოლობა, სისხლის ტრიალის მოდუნება, უმადობა, ერთი სიტყვით, თუ სეერნობა. ამას წინად გამართული სეერნობიდან მხოლოდ 200 მანეთი დარჩა.

** გუშინ წინ, 2 მაისს, კავკასიის იმპერატორო სამკურნალო საზოგადოებაში ქალბატონ ეკატერინა ბაბალეს ჰქონდა. ეკრანებზედ საზოგადოებამ თავმჯდომარედ არჩეულ იქმნა დოქტორი მ. ი. ფეშერი. დღემდე დ—ი ს. ა. ნოვი იყო თავმჯდომარედ და ახლა ჩვენ ეს არ იქმნა იმის გამო, რომ საზოგადოების წესდება უკრძალავს თავმჯდომარედ არჩევას იმ კაცისას, რომელსაც ორი ლიწადი უმსახურნია ამ თანამდებობაზე.

** ამიერ-კავკასიის რკინის გზის ოსანი ინეენერი ი. კ. ივანოვსკი ბაქოში წავიდა სამსახურის საქმეთა გამო. ტფილისში 7 მაისს დაბრუნდება.

** ჩრდილო-კავკასიაში გაგზავნილი ტფილისის ქალაქის ხარკის დუნენების თვალყურე ნ. ა. კანცელმახერი, რომელსაც საკლავ საქონლის ფასი უნდა ეტყო. ამ ეიმად უკვე ტფილისშია ეკანცელმახერი და ჩქარა მოახსენებას რუდგენს ქალაქის გამგეობას ამ საკითხზე.

** ჩვენ ვნახეთ ფოტოგრაფიული ფოტოგრაფია ახალგაზდა მეცნიერისა ნამუშევარი. 1-ლ სარკინისგზო ბატალიონის პოლკოვნიკის, ბენერად ლეიტენანტის გიორგი ალბეგის უნტროსის შვილის კონსტანტინესი. სურათი წარმოადგენს საფრანგეთის ბუმის გვერდს, ხოლო ამ გვერდზედ სულ ერთ ლერმად დაფიქრებულნი, დამშვენებულნი თავში დაკრიალი კეპიტანი და ბუჭულის «ფარიგანის» ! ეშეპიში, ერ-მეზობელი, ხელში დარჩენილი და ერთ-ერთ სხვა, ალბად, ისიც მეზობელი. რომელიც ველარ გაუძლია საშინელის სურათის ყურებისთვის, ჩამომჯდარა რაღაც ეუთ-ნაუფიდნია ძირს თავი და ხელი მიუყრია პირის სახეზედ. სურათს აწერია ეს: **на боръ Наскаля, Послѣдній взглядъ на умирающаго „Варяга“.**

** ტფილისის ქალაქის გამგეობას ნუზარასავს, სხვა და-სხვა ხარჯების დაფარვადგან, გაანალიერებს დასაფასებელი დასახადი უფრავ მამულებზე.

** ტფილისის პირუტყვთა მფარველ საზოგადოებამ განიზრახა, ყოველ-ეროლიციო უბანში დაანაოროს პირუტყვთა მფარველი სამზრუნველო. საზოგადოებაში ამბობენ, ეს აზრი ძალიან ჩქარა განახორციელოს.

** დღეს, 6 მაისს ტფილისის ქალაქის გამგეობამ დაათვალიერებს იმ ადგილებს, სადაც საელექტრონო სადგურის აგებენ.

** ოლთაპალის მებადიეებს განუზრახავ

ყველაფერი ის, რაც კაცსა სწამლავს ასეეულებს.

რად არის ავადმყოფი კაცი მოწყენილი მოიგრეგმული, გულ-ნთხრობილი? მიტომ, რომ, როგორც ყოველივე ნაწილი მისი სხეულისა, მისი ტვინიც მოუამლულია.

დიაღ, მეცნიერებამ უკვე დაამტკიცა, რომ სხეულის სისაღე, მაშ, საკუთრივ ტვინის სისაღე, არი წყარო, როგორც ხორციელ, აგრეთვე სულიერ ძლიერებისა.

ჩვენი იდეალი უნდა იყოს ტანით ლი, სულით ძლიერი, სიცოცხლის მოსაყვარული, მხნე, მხიარული კაცი.

ყველაზე უმალ მასწავლებლები უნდა ცდილობდნენ, რომ არ მოდალონ, ან მოკანკალონ შეგირდის ტვინი. სამი-ხუთ საათის მეცადინეობა დღეში სრულიად საკმაოა. შეგირდი ყველა საგნებს სკოლაში უნდა სწავლობდეს, შინ მხოლოდ თავის ნებით უნდა სწარმოებდეს და კეთილ ხულობდეს.

არავითარი ჰედაგოგიური საფუძველი არა აქვს სკოლას გარდაც, შინაც გაკვეთილების დაზეპირებისა. ჰიგიენის მეცნიერებამ ეს ჩვენთვისა კრიტიკის ულმობარეს შეხებასაც კი ვერ გაუძლებს.

შეგირდს აშინებს, ვაი თუ მასწავლელისაგან სამდურავი მივიღო, თუ გაკვეთილი კარგად ვერ გავიზეპირეო. რამდენი საათიც სწავლობს სკოლაში, იმდენ ხანს ეკვეთილი აქვს გასაზეპირებელი. ამგვარად შეგირდი მუდამ შიშშია, მაშინაც, როდესაც სკოლაშია, და მაშინაც, როდესაც შინ არი. არც ერთ წამს გულ-დამშვიდებული არ არი. სკოლა არის მისთვის ნამდვილი წამების ტაძარი, მასწავლელი-კი სამშიშარი ინსპიზიტორი. როდესაც სწავლობს, ცნობის-მოყვარეობა დაბუნდავებულ აქვს, რადგან სულ ამის ფიქრშია, ან აგერ მასწავლელი მომკითხავს პასუხს. დასაზეპირებელ გაკვეთილის შესახებ (ფ

ქალაქის შეა ადგილას აიღონ ქალაქისაგან ადგილი, სადაც ხილს გაჰყიდიან,

*** ტფილისის ქალაქის გამგეობა და ქალაქის საბჭოს მიერ საგანგებოდ არჩეული კომისია კვირას, 9 მაისს, დათვალიერებს იმ ადგილს, სადაც ქალაქის საკასბოს ახალ შენობის აგებას აპირებს.

*** კიევის ბუნების-მეტყველთა საზოგადოებამ ტფილისის გუბერნიაში გამოჰგზავნა ერთი თავისი წევრი გეოლოგიურ გამოკვლევათა მოსახდენად.

*** გუშინ-წინ მტკვარმა ძალიან მოიმატა, ისე რომ ნაპირებიდგან გადმოვიდა და მიეედო დაბლობ ადგილებს. წყლის მომატება მტკვრის სათავეში დიდმა წვიმამ გამოიწვია, გუშინ მტკვარმა იყალთ და წყალი თავის კალაპოტში ჩადგა.

*** იმ ამხანაგობამ, რომელსაც მამადავითის მთაზედ ფუნიკულერი აუკეთებია, ა

უმთავრესი ძარღვი მისის მოძღვრებისა ის იყო, რომ რუსთა ერი ძლიერია თვისის ზნეობრივის, სულიერის ღონითა, მართლ-მადიდებლობითაო. ხომიაკოვი გამსჭვალული იყო მართლ-მადიდებლობის მოძღვრებითა და რუსთა ერსა, როგორც მართლ მადიდებლობით მოსილს, დიდს და ბევრს მაღალს სულიერს თვისებს აწერდა.

ხომიაკოვი ამბობდა სხეათა-შორის ჯერ ისევ მაშინ, როცა ის-ის იყო გამეფდა ალექსანდრე II: „ბევრ დიდ უბედურებადე და სირცხვილამდე მივაწიეთ მხოლოდ იმიტომ, რომ ჩვენს გონებას ამდენს ხანს ეძინაო. ღმერთმა მოგვანიჭოს ის, რაც ბევრს აკლია: ჭეშმარიტი სიყვარული კეთილისა და რუსეთისაო! სხვა სლავიანოფილებთან ერთად ხომიაკოვი ღრმად დარწმუნებული მომხრე იყო თავისუფლად წერისა და ლაპარაკისა. ხომიაკოვი გარდაიცვალა 56 წლისა 1860 წელს და ვერ მოესწრო გლეხთა განთავისუფლებას, რომლისათვის ბევრს იღვწოდა და სულ იმას ნატოცდა, რომ გლეხი განთავისუფლებულიყო არა უმიწოლოდ, არამედ მამულიც მისცემოდა. გაზ. „რუს. ვედ-ი“ ასე ახასიათებს ხომიაკოვსა:

„ᲗᲐᲥᲣᲛᲘ და ᲮᲐᲚᲐᲮᲘᲗ, ᲜᲐᲭᲘᲜᲐᲛ და ᲒᲝᲓᲜᲘᲗ ᲨᲣᲚᲘᲐᲜᲘᲡᲐᲛ ᲙᲐᲪᲘ ᲘᲧᲝ. ᲡᲐᲛᲐᲒᲘᲠᲝᲓ ᲓᲠᲛᲐ ᲙᲐᲪᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲠᲣᲡᲔᲗᲘᲡ ᲡᲘᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲒᲝᲜᲔᲑᲐᲨᲘ... ᲓᲠᲛᲐ, ᲠᲐᲓᲒᲐᲜ ᲓᲐᲒᲠᲔᲣᲚᲘᲐ, ᲐᲛᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲒᲬᲧᲚᲘᲡ ᲨᲔᲛᲬᲚᲔᲑᲘ. ᲡᲚᲐᲕᲘᲤᲘᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲗᲝᲢᲚᲔ ᲗᲣ ᲑᲔᲠᲯᲘᲗ ᲨᲔᲬᲛᲣᲚᲘᲐ ᲘᲧᲝ ᲛᲐᲨᲘᲜ ᲓᲐᲒᲘᲬᲧᲝᲗ ᲒᲝᲗᲘᲠᲔᲑᲘᲗ, ᲛᲘᲬᲘᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲪᲘᲜᲣᲠᲘᲗᲐ. ᲛᲔᲠᲛᲔ ᲛᲔᲠᲛᲔᲡᲐᲒᲐᲜ ᲐᲛᲐᲡ ᲗᲐᲕᲘᲡᲘᲡ ᲒᲐᲒᲬᲧᲚᲘᲡ ᲨᲔᲛᲬᲚᲔᲑᲘ ᲕᲐᲠ. ᲦᲛᲠᲗᲘᲡ ᲛᲝᲛᲪᲔᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲐᲠᲐ ᲛᲘᲛᲘᲪᲔᲡ ᲒᲐᲜᲐᲗᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲐᲓᲚᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲐᲗᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲐ ᲐᲠ ᲛᲘᲪᲔᲛᲝᲓᲐ. ᲒᲐᲖ. „ᲠᲣᲡ. ᲕᲔᲓ-Ი“ ᲐᲡᲔ ᲐᲮᲐᲡᲘᲐᲗᲔᲑᲡ ᲮᲝᲛᲘᲐᲙᲝᲕᲡ:

„ᲨᲣᲗᲝᲡ და ᲮᲚᲐᲮᲐᲗᲘᲗ, ᲜᲐᲭᲘᲜᲐᲛ და ᲒᲝᲓᲜᲘᲗ ᲨᲣᲚᲘᲐᲜᲘᲡᲐᲛ ᲙᲐᲪᲘ ᲘᲧᲝ. ᲡᲐᲛᲐᲒᲘᲠᲝᲓ ᲓᲠᲛᲐ ᲙᲐᲪᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲠᲣᲡᲔᲗᲘᲡ ᲡᲘᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐ ᲒᲝᲜᲔᲑᲐᲨᲘ ᲗᲐᲠᲯᲘᲛᲔᲑᲐᲨᲘ ᲓᲐᲒᲘᲬᲧᲝᲗ ᲒᲝᲗᲘᲠᲔᲑᲘᲗ, ᲛᲘᲬᲘᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲪᲘᲜᲣᲠᲘᲗᲐ. ᲛᲔᲠᲛᲔ ᲛᲔᲠᲛᲔᲡᲐᲒᲐᲜ ᲐᲛᲐᲡ ᲗᲐᲕᲘᲡᲘᲡ ᲒᲐᲒᲬᲧᲚᲘᲡ ᲨᲔᲛᲬᲚᲔᲑᲘ ᲕᲐᲠ. ᲦᲛᲠᲗᲘᲡ ᲛᲝᲛᲪᲔᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲐᲠᲐ ᲛᲘᲛᲘᲪᲔᲡ ᲒᲐᲜᲐᲗᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲐᲓᲚᲔᲑᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲐᲗᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲐ ᲐᲠ ᲛᲘᲪᲔᲛᲝᲓᲐ. ᲒᲐᲖ. „ᲠᲣᲡ. ᲕᲔᲓ-Ი“ ᲐᲡᲔ ᲐᲮᲐᲡᲘᲐᲗᲔᲑᲡ ᲮᲝᲛᲘᲐᲙᲝᲕᲡ:

ᲓᲔᲒᲔᲛᲐ

(რუსეთის დეგემათა საგაზეთოსაგან).

4 მაისი.

ᲑᲔᲚᲒᲝᲠᲐᲓᲘ. 4 მაისს ხელმწიფე იმპერატორი მიბრძანდა წმიდა-სამების მონასტერში, ყოველად სამღვდელო ლავრენტიმ მიართვა მის უდიდებულესობას ხატი წმიდა ნიკოლოოზისა, ცხოვრება იოსაფისა და ავრეთვე თქმულებანი წმიდა ნიკოლოოზის საკვირველ მოქმედ ხატზე.

9 საათსა და 21 წამს მობრძანდნენ მისი უდიდებულესობა ხელმწიფე მემკვიდრით და ამალის თანხლებითა. ხალხი „ურას“ ძახილით მიეგება მატარებელსა. როდესაც მისი უდიდებულესობა ვაგონიდგან დადმობრძანდა, დაუხვდა დიდი მთავარი სერგი მიხეილისძე, შემდეგ ხელმწიფე იმპერატორმა მიიღო მოხსენებანი კურსის გუბერნატორისა და 203 გრაიოვორონის პოლკის კომანდირისა, მიესალმა სასტიკთა დარაჯსა, რომელმაც მის წინ გაიარა. შემდეგ ხელმწიფე იმპერატორმა მიიღო დეპუტაციები ბელგოროდის მაზრის თავადაზნაურობისა, ქალაქის გამგებობისა, ბელგოროდის მაზრის ლეგეზებისა, კურსკის თავადაზნაურობისა და ერობისა, რომელთაც პურმარილი მიართვეს. აზნაური შჩოროოვსკი ღირსი გახდა მიერთმია მის უდიდებულესობისთვის თვისი საკუთარი მუსიკალური თხუზულება, რომელიც უძღვნია დაღუპულ გემების „სტეგეგუშჩი“-ს უფროს სერგეევისათვის. ვაგზლიდან ხელმწიფე იმპერატორი წავიდა წმიდა-სამების მონასტერში, სადაც მცირე პარაკლისი იქმნა გადახდილი. თაყვანი სცა წმიდა იოსაფის ნაწილებსა და საკვირველ მოქმედ წმიდა ნიკოლოოზის ხატსა და წაბრძანდა მე-31 არტილერიის ბრიგადის დასათვალიერებლად; ეს ბრიგადა მიდის ბძრძოლის ველზე. გზა-გზა გამწკრივებულნი იყვნენ მოსწავლენი სასწავლებლებისა. ვაგზალი მორთულია, ქალაქის სახლები შემკულია ბაიაროღებითა და ხალიჩებითა, ქუჩებში გაკეთებულია ეამარა შეკრულნი კარებებიზედ წარწერითა. ხალხის ალტაცება აუწერელია. გამოეთხოვა რა ჯარებსა, მისი უდიდებულესობა 11 საათსა და ორ წუთზე მიბრძანდა ვაგონში, ხალხმა ალტაცებითა და „ურათი“ გააცილა ხარკოვისკენ.

ᲐᲓᲔᲚᲐ. გემი „როსია“, რომელზედაც არიან იაპონელთაგან დაჭერილნი და მერე განთავისუფლებულნი რუსნი მეზღვაურნი რუსეთის სავაჭრო გემებისა აფიცრები და მსახურნი საკანონერო ნავის „მანჯურიისა“ და თავისუფალ ფლოტის გემ „ეკატერ ნო ლავისა“—სულ 380 კაცი, 90 ოფიცერი, 90 მეზღვარი და 30 ბავშვი, გამოვიდა პორტ-საიდიდან ოდესისკენ, სადაც 9 მაისს მოვა.

ᲡᲔᲣᲚᲘ. (რეიტერის საგაზეტო). როგორც პენინიდგან იტყობინებიან, რუსეთის რაზმი, 300 კაცისაგან შემდგარი, მივიდა უნსანს, სადაც ინგლისელების მაღნენი და ხელთ ჩაიგდო ჩინელ და იაპონელ მოხელეთა ქონება, ინგლისელთა საკუთრებას კი არ შეეხნენ. რამდენიმე იაპონელნი გაიქცნენ, ზოგი კი ტყვედ წაიყვანეს.—იუწყებიან, იაპონელები 200 რუსს გარს შემოერტყნენ ანჭეუს სამხრეთით; იერიში არ მიიქეთ რუსებზე, რადგან იმედი აქვთ საზღო მალე გამოეწვევათო. -იაპონელებს სეულს მიჰყავთ ორი რუსის უნტერ-ოფიცერი, რომელიც ანჭეუში დაატყვევეს, და ამითა სურთ კოორეელებზედ იმოქმედონ. იაპონიის უმთავრესი შეპაბი ქირაობს ბევრს ჩინელებსა, რომელთაც იაპონური ენა იციან, ესენი მანჯურიაში თარჯიმანებათ ეყოლებათ.

ᲑᲔᲠᲚᲘᲜᲘ. პარიჟიდან ატყობინებენ „ფოსოვის გაზეთს“, რუსეთის ფასიანი ქაღალდები უკვე 600 ფრანკისა გაეიდა.

ᲙᲠᲝᲜᲨᲢᲐᲓᲢᲘ. ოთხივე საეკვო კაცი, რომელიც დაიჭირეს, ინგლისის გემზე იყვნენ, გერმანისაზე-კი არა ვინ იყო. გემს ნებადართული აქვს ნახშირი გადმოს